



## LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

### SPRENDIMAS

## DĖL TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ KALĖJIMŲ DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS, VYKDANT PROGRAMĄ „BAUSMIŲ VYKDYMO SISTEMOS VEIKLOS UŽTIKRINIMAS“

2003 m. spalio 10 d. Nr. SP-55  
Vilnius

Išnagrinėjęs valstybinio audito 2003-07-19 ataskaitą Nr. 2040-6-23 „Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos vykdomos programos „Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas“ vertinimas“,

n u s t a t a u, kad:

1. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Departamentas) vadovai (nuo 2000-09-11 iki 2002-06-02 direktorius J. Blaževičius, nuo 2002-06-03 iki 2002-06-16 – A. Bakučionis, nuo 2002-06-17 iki 2002-12-11 – S. Agurkis, nuo 2002-12-12 iki 2003-04-21 – R. Kalendra, nuo 2003-04-22 iki dabar – R. Kūgis) neužtikrino, kad būtų parengtos kontrolės priemonės nustatytiems programos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, kaip numatyta Vyriausybės 2001-04-05 nutarimu Nr. 379 (2002-05-21 nutarimo Nr. 700 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programų vykdymo kontrolės ir vertinimo tvarkos 4 p.

2. Departamentas nenurodė programos įgyvendinimo priemonių atsakingų vykdytojų funkcijų, kaip reikalaujama iki 2003-02-28 galiojusios finansų ministro ir valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro 2000-05-03 įsakymu Nr. 112/50 patvirtintos Strateginio planavimo metodikos 2.2. p., bei nenustatė vykdomos programos uždavinių įgyvendinimo rezultatų įvertinimui tinkamų vertinimo kriterijų, kaip reikalaujama minėtos metodikos 2.3.4. p. Tie patys kiekybiniai (išlaidų) vertinimo kriterijai nustatyti visoms pavaldžioms įstaigoms, neatsižvelgiant į jų specifiką: gydymo, nepilnamečių, moterų įkalinimo įstaigose, atvirojoje kolonijoje.

3. Esant nepadengtam kreditoriniam įsiskolinimui (2002-01-01 – 5507,7 tūkst. Lt, 2002-07-01 – 5743,4 tūkst. Lt), t. y. nesant paprastųjų išlaidų ekonomijos, Departamentas skyrė 867,0 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų ilgalaikiam turtui įsigyti, taigi nevykdė Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478 patvirtintos Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, panaudojimo,

apskaitos ir kontrolės tvarkos 33, 34 p. ir 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 88.4. p. nuostatų.

4. Departamentas nesuderino su Finansų ministerija pavaldžioms įstaigoms programoms vykdyti valdymo ir aptarnaujančio personalo (išskyrus medicinos personalą) etatų normatyvų, materialinių vertybių atsargų, inventoriaus, medikamentų finansinių normatyvų, kaip tai numato Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 2 d. ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 4 d.

Departamento pavaldžioms įstaigoms nustatyti netolygūs finansiniai ištekliai programai vykdyti.

Pavaldžių įstaigų vadovai teikė Departamentui ir Departamento direktorius tvirtino ne realiai programai vykdyti reikalingą etatų skaičių, nes patvirtinti etatai kelis metus iš eilės nuolat neužimti, tuo tarpu darbo užmokesčio fondas apskaičiuotas pagal patvirtintą etatų skaičių.

5. Laikinais ėjęs Departamento direktoriaus pareigas S. Agurkis, pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo 8 str. 3 d. nuostatas, 2002-08-12 patvirtino Departamento išlaidų sąmatą – 3 699,0 tūkst. Lt – programai „Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas“ (kodas 1.2.) vykdyti, nors šios programos Departamentas nevykdė. Šią programą vykdė teisingumo ministro 2001-12-29 įsakymu Nr. 275 įsteigtos pataisos inspekcijos.

6. Departamentas tvarkė bendrą regioninių pataisos inspekcijų buhalterinę apskaitą, nors šios inspekcijos 2002-02-12 buvo įregistruotos Statistikos departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės kaip biudžetinės įstaigos.

7. Departamentas nenagrinėjo darbuotojų kvalifikacijos kėlimo poreikių bei nesudarė kvalifikacijos kėlimo planų. Kvalifikacijos kėlimui Departamentui pavaldžios įstaigos panaudojo tik 0,04 proc. darbo užmokesčiui nustatytą asignavimų, t. y. nevykdė Valstybės tarnybos įstatymo 46 str. 1 d. nuostatų. Kvalifikacijos kėlimui iš viso neskyrė lėšų Alytaus ir Vilniaus 2-ieji pataisos namai, Kybartų atviroji kolonija bei Šiaulių tardymo izoliatorius.

8. Departamento direktoriaus 2000-10-30 įsakymu Nr. 25 „Dėl tarnybinių automobilių naudojimo tvarkos“ patvirtintos Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo instrukcijos 1.2. p. nuostata neužtikrina, kad tarnybiniai lengvieji automobiliai būtų tinkamai laikomi, saugomi, naudojami tik tarnybiniams įstaigų uždaviniams bei funkcijoms vykdyti.

9. Departamente nenustatyta apskaitos dokumentų ir apskaitos registrų saugojimo tvarka iki metinės finansinės atskaitomybės patvirtinimo ir patvirtinus metinę finansinę atskaitomybę, kaip reglamentuota Buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 19 str. 1 ir 2 d.

10. Pažeidžiant Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr. 205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 6 p. reikalavimus, skiriant asmenis Departamento

vyriausiojo buhalterio pareigoms ir atleidžiant iš jų, pareigų perdavimas ir perėmimas nebuvo įformintas aktu.

11. Pažeisdami Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. nuostatas, Pravieniškių 1-ieji pataisos namai (buvusi Pravieniškių 1-oji sustiprintojo režimo pataisos darbų kolonija) 256,6 tūkst. Lt biudžeto lėšų panaudojo ilgalaikio materialiojo turto remontui, neturėdami tam tikslui skirtų asignavimų, t. y. ilgalaikio materialiojo turto remontui buvo skirta 308,0 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų, o faktinės išlaidos sudarė 564,6 tūkst. Lt.

12. Pravieniškių 1-ieji pataisos namai netaikė Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų 2002-08-19 sudarydami sutartį su valstybės įmone prie Pravieniškių 1-ųjų pataisos namų (buvusi valstybės įmonė prie Pravieniškių 1-osios sustiprintojo režimo pataisos darbų kolonijos) dėl trumpalaikio ir ilgalaikio pasimatymo patalpų ir nuteistiesiems skirtos pirties remonto. Be to, pažeidžiant Statybos įstatymo 15 str. 1d. 1 p., sutartis sudaryta su įmone, kurios įstatuose nebuvo numatyta statyba kaip veiklos rūšis.

13. Esant darbo užmokesčio skolai, t. y. 2002 m. nesumokėjus darbuotojams atlyginimų už gruodžio mėnesį (1 161,7 tūkst. Lt) ir fizinių asmenų pajamų mokesčio (651,8 tūkst. Lt), Departamentui pavaldžios įstaigos skyrė ir išmokėjo darbuotojams premijas bei išmokas (apskaičiuota 170,6 tūkst. Lt, išmokėta 133,6 tūkst. Lt), taigi nevykdė Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. ir Vyriausybės 2002-07-19 nutarimu Nr. 1167 patvirtintų Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos 4 p. nuostatų.

14. Pažeisdamos Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. reikalavimus, Departamentui pavaldžios įstaigos 1 303,6 tūkst. Lt darbuotojų atlyginimams už 2002 m. gruodžio mėnesį ir 702,2 tūkst. Lt fizinių asmenų pajamų mokesčiui sumokėti panaudojo 2003 m. asignavimus.

Nustatyti teisės aktų pažeidimai pagrįsti valstybinio audito įrodymais.

Vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 17 str. 2 d. ir 18 str. 1 p.,

n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti direktoriui R. Kūgiui Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei jam pavaldžių įstaigų veiklos trūkumus, vykdant programą „Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas“.

2. Nustatyti Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 3 mėnesių terminą sprendimo konstatuojamosios dalies nurodytiems teisės aktų pažeidimams pašalinti bei informuoti Valstybės kontrolę apie sprendimo vykdymą.

3. Apie priimtą sprendimą informuoti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą, Biudžeto ir finansų komiteto Audito pakomitetą ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministrą.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 str., sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui, Biudžeto ir finansų komiteto Audito pakomitečiui ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

Valstybės kontrolierius

Jonas Liaučius